

Anna Cellmer

Infrastruktura społeczna jako czynnik kreatywności i konkurencyjności w rozwoju miasta w aspekcie działalności władz lokalnych : na przykładzie miasta Olsztyna, stolicy regionu Warmii i Mazur w północno-wschodniej Polsce

Acta Scientiarum Polonorum. Administratio Locorum 6/3, 5-15

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA JAKO CZYNNIK KREATYWNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI W ROZWOJU MIASTA W ASPEKcie DZIAŁALNOŚCI WŁADZ LOKALNYCH – NA PRZYKŁADZIE MIASTA OLSZTYNA, STOLICY REGIONU WARMII I MAZUR W PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ POLSCE

Anna Cellmer

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Streszczenie. Działalność władz lokalnych w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej przedstawiono na przykładzie miasta Olsztyna stolicy Warmii i Mazur. Badania prowadzono w latach 2000–2005. Zmiany, jakie zaszły w tym okresie w poszczególnych elementach infrastruktury społecznej analizowano w aspekcie instytucjonalno-prawnych instrumentów będących w gestii samorządu w obszarach zarządzania planistycznego, strategicznego i finansowego. Jednocześnie podkreślono wagę i znaczenie rozwoju infrastruktury we wzroście konkurencyjności miasta, poprawie jego wizerunku i znaczenia w kontekście ogólnego rozwoju społeczno-ekonomicznego miasta.

Słowa kluczowe: samorząd, władze lokalne, społeczność lokalna, strategia rozwoju, instrumenty zarządzania, konkurencja

WSTĘP

Infrastrukturę społeczną określa się różnorodnymi definicjami, w zależności od stosowanych kryteriów. Jednym z nich jest kryterium ekonomiczne w sensie instytucjonalno-funkcjonalnym.

Według powyższego, za infrastrukturę społeczną w systemie miejskim uważa się zespół urządzeń i instytucji zlokalizowanych w granicach jednostki miejskiej, których działalność dotyczy takich obszarów, jak: nauka, kultura i jej dziedzictwo, oświata, opieka społeczna, ochrona zdrowia oraz szeroko rozumiane: rekreacja, sport i turystyka [Broll 2001].

Adres do korespondencji – Corresponding author: Anna Cellmer, Katedra Gospodarki Nieruchomościami i Rozwoju Regionalnego, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, ul. Prawocheńskiego 15, 10-720 Olsztyn, e-mail: aniacel@uwm.edu.pl

Do istotnych zagadnień dotyczących wymienionych obszarów należy ich zasięg przestrzenny, skala ich oddziaływania oraz rozwój w aspekcie społeczno-gospodarczym.

Wiąże się to z rodzajem funkcji, które mogą mieć wpływ na rozwój miasta. O funkcjach aktywizujących mówimy, w przypadku wystąpienia ścisłych powiązań rozwoju gospodarczego z rozwojem urządzeń i instytucji infrastruktury społecznej. Mogą to być funkcje modelująco-integrujące związane ze strukturą i potencjałem demograficznym obsługiwanego terenu oraz z zasięgiem obsługi i stopniem dostępności.

Najważniejszą jednak rzeczą jest umiejscowienie rozwoju infrastruktury społecznej w polityce regionalnej, w tym lokalnej na poziomie zadań priorytetowych.

Wynika to z przyjętej przez Unię Europejską polityki regionalnej dotyczącej zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w ramach polityki spójności zawartej w deklaracjach i dokumentach Komisji Europejskiej [Komisja Europejska 2006]. Wyraźnie zaznaczono, iż do obszarów zwiększania atrakcyjności i konkurencyjności miast należą również obszary dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej.

Na uzyskanie przewagi konkurencyjnej w kreowaniu miasta i budowie jego atrakcyjnego wizerunku, w dobie społeczeństwa informacyjnego, wpływa przystosowywanie się do zmieniających się warunków w aspekcie zmian globalnych [Kowalski 2001].

W kreowaniu miast poprzez określenie kierunku ich rozwoju i przyjętych do realizacji celów strategicznych należy oprzeć się zatem na nowych wyzwaniach współczesnej globalnej gospodarki rynkowej [Markowski 1999].

Dotyczy to także nowoczesnego podejścia do infrastruktury społecznej, realizowanego w ramach Europejskiej Wspólnoty Terytorialnej oraz najnowszych celów polityki spójności Unii Europejskiej, tj. konwergencji, konkurencyjności i zatrudnienia w regionach.

Ważną rolę odgrywają w tym zakresie jednostki samorządu terytorialnego. Wynika to głównie z uprawnień nadanych im przez ustawodawcę [Ustawa... 2006].

W świetle przepisów, w skali lokalnej, za politykę rozwoju w tym również za rozwój infrastruktury społecznej w aspekcie rozwoju społeczno-gospodarczego społeczności lokalnej – odpowiadają jednostki samorządu terytorialnego.

Przy czym działalność ta może mieć różnorakie formy. Wiąże się to z faktem sprawowania władzy publicznej z jednoczesnym występowaniem w roli podmiotu gospodarowania, który dysponuje własnym majątkiem, finansami i administracją [Poniatowicz 2002].

W celu kształtowania i inspirowania rozwoju lokalnego oraz dla dobra i w interesie społeczności lokalnej, samorządy poza instrumentami instytucjonalnymi, organizacyjnymi, prawnymi, planistycznymi oraz finansowymi muszą także aktywnie współpracować z wszystkimi partnerami na swoim obszarze [Jędrzejczak, Gas 2004].

DZIAŁALNOŚĆ WŁADZ LOKALNYCH NA RZECZ ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ MIASTA OLSZTYNA

Olsztyn, który otrzymał prawa miejskie w 1353 roku jest stolicą województwa warmińsko-mazurskiego, należącego do północno-wschodnich obszarów Polski. Położony w centralnej części regionu jest jednocześnie jego największym miastem liczącym około 174 tys. mieszkańców. Jako stolica regionu w krajowej sieci osadniczej pełni funkcje

krajowego ośrodka równoważenia rozwoju [Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju... 2006].

Rangę i znaczenie miasta określa przypisana mu funkcja metropolitalna [Studium uwarunkowań... 2001]. Rozwój funkcji metropolitalnych miasta podkreślano również w przyjętej strategii do 2015 roku [Strategia rozwoju miasta Olsztyn... 1998], jak też w jej aktualizacji do 2020 roku [Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego... 2006].

Zaznaczyć należy, że jest to ośrodek, który wytworzył już własny olsztyński podregion oddziaływania społeczno-gospodarczego i ekonomicznego w środkowej części województwa, mający wpływ także na pozostałe 2 subregiony (elbląski i ełcki).

Pełni też funkcje regionalne jako ośrodek polityczno-społeczny i administracyjny województwa oraz ponadregionalne właśnie w zakresie infrastruktury tak technicznej (połączenia komunikacyjne), jak też społecznej, jako ośrodek o funkcjach usługowych, kulturowych, naukowych i turystycznych.

Stąd, biorąc pod uwagę specyficzne uwarunkowania szczególnych walorów przyrodniczych miasta położonego w malowniczej dolinie rzeki Łyny, w połudowcowym krajobrazie morenowym o licznych jeziorach, wśród znacznych kompleksów leśnych z bogatą fauną i florą oraz licznymi rezerwatami przyrody i ciekawym dorobkiem historycznym, a także kulturowym – funkcja turystyczna oraz większe możliwości dla rekreacji, sportu i wypoczynku nabierają ogromnego znaczenia dla rozwoju miasta. Podobnie należy uwzględnić rolę ośrodka uniwersyteckiego, którego działalność może wpłynąć na rozwój funkcji metropolitalnych miasta oraz podnieść jego konkurencyjność i atrakcyjność.

W strategii rozwoju miasta w analizie jego potencjału przy zestawieniu problemów objętych analizą SWOT do silnych stron miasta w sferze społecznej w ramach infrastruktury zaliczono takie zagadnienia, jak: specjalistyczną kadre medyczną, dobrą bazę lokalową szkół podstawowych, kontraktowanie świadczeń zdrowotnych (próba regulowania rynku usług medycznych), wprowadzenie instytucji lekarza rodzinnego (jako podstawowy moduł w systemie ochrony zdrowia), wysuwanie i wspomaganie inicjatyw w promocji kulturowej miasta (Szlak Zamków Gotyckich, zabytki, atrakcyjny układ urbanistyczny Starego Miasta), promocja turystyki jako siły napędowej w rozwoju miasta, funkcjonowanie opieki przedszkolnej i szkolnictwa ogólnokształcącego dla uczniów niepełnosprawnych, finansowanie innowacji potrzebnych do rozwoju sportu i wypoczynku, wzrost liczby absolwentów szkół wyższych, różnorodne formy pomocy społecznej, szeroka oferta szkół niepublicznych (zwłaszcza policealnych), współpraca ze szkołami w różnych miastach europejskich w tym w tzw. miastach bliźniaczych, z którymi nawiązano stosunki partnerskie. Poszczególnym cechom nadano skalę punktową (0–75) w aspekcie możliwości ich rozwoju przez miasto. Rozpiętość uzyskanych punktów dla rozwoju infrastruktury mieściła się zazwyczaj w przedziale 40–57 punktów.

O słabych stronach w sferze społecznej świadczą: uboga oferta uzupełniająca rekreacyjno-rozrywkowa dla mieszkańców, zbyt mało propozycji na przedłużenie sezonu turystycznego, brak koncepcji zagospodarowania obrzeży jezior, słaba informacja turystyczna, zbyt uboga oferta kulturalna, brak kadry pedagogicznej w nowych specjalnościach (informatyka, języki obce, ekonomia) a nadmiar nauczycieli pedagogiki wczesnoszkolnej, przestarzała baza lokalowa szkół ponadpodstawowych, zadłużenie szpitali, brak bazy rekreacyjno-sportowej i turystycznej, brak promocji kultury fizycznej oraz generalnie

brak środków finansowych na zaspokojenie wymienionych potrzeb. Uzyskane punkty mieściły się w przedziale 40–64.

Z kolei szanse wynikające z uwarunkowań zewnętrznych z najwyższą punktacją (51–61) dotyczyły możliwości rozwoju turystyki i kultury. Ochrona zdrowia, edukacja i opieka społeczna, rozwój monitoringu i przepływ informacji uzyskały 40–50 punktów.

Zmiany, jakie mogą wystąpić w uwarunkowaniach zewnętrznych to głównie sprawy ustawodawcze dotyczące złych lub w ogóle brakujących uregulowań prawnych, a także sprawy natury organizacyjnej i instytucjonalnej.

Na podstawie wykonanej analizy strategicznej opracowano 3 warianty rozwoju miasta. W rezultacie, jako optymalny, wybrano wariant trwałego i zrównoważonego rozwoju, który odpowiadał przyjętej misji rozwoju Olsztyna jako miasta zrównoważonego rozwoju, otwartego na człowieka i jego potrzeby.

Olsztyn ma być nowoczesnym miastem europejskim zaspakajającym potrzeby zarówno własnej wspólnoty, jak też osób przybywających z zewnątrz. W strategii określono kierunki rozwoju, cele strategiczne, cele operacyjne oraz programy do realizacji zadań z nich wynikających. Infrastruktura społeczna znalazła się wśród nich na znaczącym miejscu jako zadanie priorytetowe.

Z inicjatywy władz lokalnych wykonano również opracowania dotyczące problemów społecznych [Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta... 2004], a także w zakresie bogatego programu obejmującego tematykę rewitalizacji obszarów miasta, którego celem było ożywienie społeczne i gospodarcze miasta, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego terenów zdegradowanych. Program obejmuje [Lokalny program rewitalizacji obszaru miasta... 2006] szeroką współpracę władz lokalnych z innymi partnerami i organizacjami w ramach działań na przestrzeni lat 2006–2013.

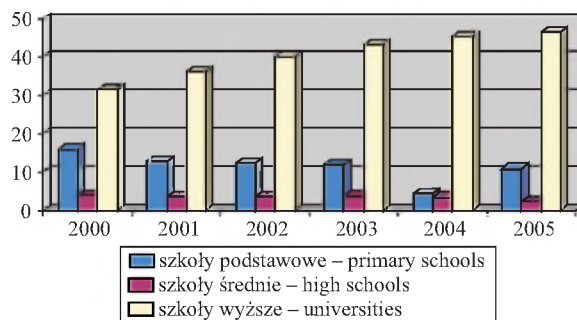
Obszary Olsztyna objęte planem rewitalizacji przedstawione są na rysunku 1.

ZMIANY W INFRASTRUKTURZE SPOŁECZNEJ OLSZTYNA W LATACH 2000–2005

Charakterystyka zmian w rozwoju poszczególnych elementów infrastruktury społecznej w mieście jest obrazem jego endogenicznych zasobów w tym zakresie. Daje jednocześnie podstawę do ukierunkowania i podejmowania różnorodnej działalności przez władze lokalne w aspekcie podnoszenia konkurencyjności miasta i jego rozwoju społeczno-gospodarczego.

W wielu przypadkach z zakresu infrastruktury społecznej władze lokalne wychodzą z inicjatywą bezpośrednio do mieszkańców miasta (konsultacje społeczne, zebrania mieszkańców, mass media) – dotyczyło to przykładowo opinii co do potrzeby powstania opery olsztyńskiej, jak też przy programach rewitalizacji obszarów oraz przy ustaleniach miejskich planów zagospodarowania, a także strategii rozwoju. Inicjatywą władz miejskich jest wdrażanie programu usprawnienia pracy Urzędu Miejskiego poprzez programy informatyczne. Wiele zadań wykonuje się w drodze porozumień i wspólnych programów z różnorodnymi partnerami. Najważniejszą jednak sprawą jest pobudzanie aktywności obywatelskiej mieszkańców i rozwijanie ich ambicji i inicjatyw zmierzających w kierunku rozwoju miasta zgodnie z wizją i celami strategicznymi.

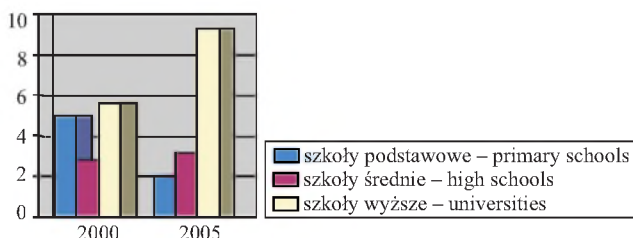
Rozwój infrastruktury społecznej miasta w badanym okresie według wybranych jej elementów ilustrują poniższe rysunki (opracowanie na podstawie danych z Rocznika statystycznego województwa warmińsko-mazurskiego za rok 2006).

Rys. 2. Edukacja według szczebla kształcenia w mieście Olsztynie w latach 2000–2005, w tys.

Fig. 2. Education in Olsztyn according to the rung of the education in years 2000–2005, in thousands

Według danych przedstawionych na rysunku 2 wyraźnie zaznacza się wzrost liczby studentów szkół wyższych oraz spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych i średnich. Przy czym w szkolnictwie średnim w liceach i szkołach zawodowych, po niewielkim wzroście w 2002 i 2003 roku, od 2004 roku liczba uczniów obniża się ponownie.

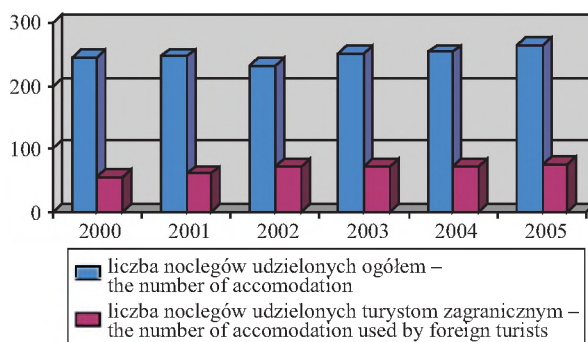
Rys. 3. Absolwenci szkół podstawowych, średnich i wyższych – w mieście Olsztynie w latach 2000–2005, w tys.

Fig. 3. Absolvants of primary schools, high schools and universities in Olsztyn, in thousands

Liczba absolwentów szkół podstawowych od 2000 do 2005 roku wyraźnie spadła, podczas gdy szkół średnich oraz wyższych wzrosła (szczególnie szkół wyższych).

W nawiązaniu do uznania rozwoju edukacji i nauki za kierunek priorytetowy społeczeństwa opartego na wiedzy, działalność władz lokalnych powinna być skierowana na poprawę bazy materialnej szkół oraz poprawę kwalifikacji nauczycieli.

Ważnym elementem struktury społecznej w działaniach strategicznych władz lokalnych jest rozwój turystyki. Na rysunku 4 przedstawiono stan wykorzystania bazy noclegowej ogółem oraz przez turystów zagranicznych w okresie lat 2000–2005 (rysunek opracowano na podstawie danych z Rocznika statystycznego województwa warmińsko-mazurskiego za rok 2006).

Rys. 4. Udzielone noclegi ogółem, w tym turystom zagranicznym w Olsztynie w latach 2000–2005
 Fig. 4. Given accommodations in general, including foreign tourists in Olsztyn in the period 2000–2005

Zjawiskiem pozytywnym w świetle powyższych danych jest ostateczny wzrost udzielonych noclegów zaznaczający się od 2003 roku oraz zdecydowany wzrost noclegów udzielonych turystom zagranicznym zwłaszcza w 2005 roku.

Wskazuje to na realną potrzebę poprawy jakości turystycznej bazy materialnej i jej rozwoju, jak też odpowiedniego jej promowania poprzez nowoczesne formy informacji turystycznej i marketingu. Do najważniejszych jednak działań władz lokalnych zapewniających realizację przyjętych celów należy zabezpieczenie środków finansowych.

Opracowany wieloletni plan inwestycyjny miasta Olsztyna zawiera również zadania dotyczące alokacji środków niezbędnych do rozwoju infrastruktury społecznej [Wieloletni plan... 2004]. Plan ten przedstawiono w tabeli 1.

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że wielkości środków przewidywanych na infrastrukturę w kolejnych latach ulega zmniejszeniu z 35,6 mln w 2006 roku do 26,6 mln w 2007 roku. W tym największy udział mają środki przeznaczone na rozwój kultury fizycznej i sportu oraz na kulturę i dziedzictwo kulturowe. Jako istotne, można zaznaczyć, iż występuje tutaj wyraźna przewaga środków pozyskiwanych z zewnątrz w wysokości 79 i 75%. Oznacza to konieczność aktywnego działania władz lokalnych w ich pozyskiwaniu oraz zwiększenie inicjatyw na rzecz uzyskiwania środków z innych źródeł, w tym także z Unii Europejskiej.

Przykładem mogą być zgłoszone przez gminę Olsztyn na lata 2005–2006 niektóre projekty dotyczące wybranych elementów infrastruktury społecznej, których realizację zapewnić mają środki unijne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Projekty te dotyczyły rozwoju turystyki i kultury, oto niektóre z nich:

- Olsztyn – Młode Miasto Duchem, kampania promocyjna Olsztyna w kraju i za granicą (koszt całkowity 1 600 000,00 zł z EFRR 1 200 000,00 zł, tj. 73%).
- Przebudowa i adaptacja fosy zamkowej – amfiteatr dla celów działalności widowiskowej w Olsztynie (koszt całkowity 7 125 200,00 zł z EFRR 5 343 900,00 zł, tj. 75%).
- Interaktywny Urząd w Olsztynie (koszt całkowity 1 600 000,00 zł z EFRR 1 200 000,00 zł, tj. 75%).

Tabela 1 Wieloletni plan inwestycyjny miasta Olsztyna na lata 2006–2008 w zakresie infrastruktury społecznej, w mln zł
 Table 1. Long term investment programme of the city Olsztyn on years 2006–2008 in the range of the social infrastructure, in mln zł

Wyszczególnienie Specification	2006			2007			2008		
	kwota ogółem amount	z budżetu w tym kredyt from budget and credit	środki zewnętrzne external resources	kwota ogółem amount	z budżetu w tym kredyt from budget and credit	środki zewnętrzne external resources	kwota ogółem amount	z budżetu w tym kredyt from budget and credit	środki zewnętrzne external resources
Inwestycje (razem) All investments	145,9	36,1	109,8	159,4	26,5	132,9	124,4	28,1	96,3
Oświata i wychowanie Education	3,8	0,7	3,1	0,03	0,03	–	0,06	0,06	–
Ochrona zdrowia Health protection	2,1	2,1	–	3,0	3,0	–	0,5	0,5	–
Pomoc społeczna Social assistance	0,07	0,07	–	0,08	0,08	–	0,02	0,02	–
Pozostała pomoc społeczna Other social assistance	0,02	0,02	–	–	–	–	–	–	–
Kultura i dziedzictwo Culture and heritage	10,5	2,3	8,2	2,2	0,6	1,6	1,0	0,3	0,7
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	19,1	2,4	16,7	21,3	2,9	18,4	–	–	–
Infrastruktura społeczna (razem) All social infrastructure	35,6	7,6	28,0	26,6	6,6	20,0	1,6	0,9	0,7

Strukturę wydatków budżetowych miasta Olsztyna na infrastrukturę społeczną w latach 2000–2005 obrazują dane zawarte w tabeli 2 (opracowanie na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Olsztynie).

Tabela 2. Finanse publiczne. Wydatki budżetowe miasta Olsztyna na infrastrukturę społeczną w latach 2000–2005, w mln zł [Olsztyn i Elbląg w liczbach... 2006]

Table 2. Public finances. Budget expenditure of the city Olsztyn on the social infrastructure in years 2000–2005, in mln zł [Olsztyn i Elbląg in numbers... 2006]

Wyszczególnienie Specification	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2005/ /2000
Ogółem In sum	342,5	363,7	373,4	380,3	441,1	453,2	132,3
Oświata i wychowanie Education	155,0	129,5	130,3	141,7	173,2	172,8	111,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and heritage protection	7,6	8,2	8,5	10,3	11,7	13,1	172,4
Ochrona zdrowia Health protection	15,2	11,0	5,7	4,6	8,2	6,5	42,8
Pomoc społeczna i pozostałe zadania Social assistance and other tasks	39,9	52,0	56,6	54,9	68,5	80,9	202,8
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	4,4	2,9	3,1	3,2	2,9	4,1	93,2
Razem infrastruktura społeczna All social infrastructure	222,1	203,6	204,2	214,7	264,6	277,4	124,9

Z analizy powyższych danych, wynika że w badanym przedziale czasowym generalnie nastąpił wzrost wydatków na infrastrukturę społeczną (wskaźnik 124,9%).

Największy ich udział – ponad 60% wydatków ogółem przypadał na 2004 i 2005 rok. W tym czasie dla porównania w 2005 roku dochody miasta kształtowały się według danych z tabeli 3 (opracowanie na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Olsztynie).

Tabela 3. Finanse. Dochody budżetu miasta Olsztyna w latach 2000–2005, w mln zł [Olsztyn i Elbląg w liczbach... 2006]

Table 3. Public finances. Earnings of the city Olsztyn budget in years 2000–2005, in mln zł [Olsztyn i Elbląg in number... 2006]

Wyszczególnienie Specification	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2005/ /2000
Ogółem All	326,6	349,5	367,0	362,6	430,5	458,4	140,3
Dochody własne Own sources	160,6	164,4	176,6	183,5	232,6	259,2	162,0
Subwencje ogólne z budżetu państwa: Subventions from state budget:	106,0	116,7	117,9	127,5	116,5	130,7	123,3
w tym na oświatę including education	94,0	102,3	104,7	127,5	116,4	127,4	135,5
Inne źródła Other sources	0,1	1,5	0,6	8,0	20,7	6,6	660,0

Z powyższych danych wynika, iż wszystkie rodzaje dochodów wykazywały tendencje wzrostowe w badanym okresie. Przy czym znacznie wzrosły dochody własne (wskaźnik 162,0%).

Dochody z innych źródeł wzrosły najszybciej, ale udział ich wielkości w pozostałych dochodach był nieznaczny w poszczególnych latach.

WNIOSKI

Do głównych wyzwań, jakie stoją przed samorządami w zakresie stymulowania zrównoważonego rozwoju lokalnego należy prowadzenie działalności na rzecz wzrostu konkurencyjności miasta poprzez jego kreowanie w różnych dziedzinach, w tym również w rozwoju infrastruktury społecznej.

W tym celu samorządy lokalne powinny stosować wszelkie dostępne metody i instrumenty działania, które warunkują realizację przyjętych celów i zadań strategicznych.

Wszystkie elementy infrastruktury społecznej są istotne dla społeczności lokalnej jednak kierunki ich rozwoju zależą od funkcji jakie pełnią w rozwoju społeczno-gospodarczym miasta w opracowanych planach zagospodarowania przestrzennego oraz strategiach rozwoju.

PIŚMIENNICTWO

- Broll R., 2001. *Ekonomika i zarządzanie miastem*. Wyd. Akademia Ekonomiczna Wrocław, 115.
- Jędrzejczak J., Gas J., 2004. Wspieranie przedsiębiorczości przez jednostki samorządu terytorialnego. [W:] *Polityka regionalna i lokalna w aspekcie wejścia Polski do Unii Europejskiej*. PWSZ Sulechów, 198.
- Komisja Europejska, 2006. Miasta na rzecz wzrostu, zatrudnienia i spójności. *Polityka Spójności. Miasta w Europie*. Inforegio Panorama 19, 3.
- Komisja Europejska. *Polityka regionalna. Polityka spójności i jej instrumenty finansowe. Polityka spójności w latach 2007–2013, 3 cele. Budżet 2004. Art. 3–7 i 15–18 Rozporządzenia ogólnego EFRR, EFS i FS*.
- Kowalski J., 2001. *Konkurencja miast, istota, czynniki, procesy kształtowania*. Wydawnictwo Akademia Ekonomiczna Kraków, 5.
- Lokalny program rewitalizacji obszaru miasta Olsztyna na lata 2006–2013. 2006. Zarząd Miasta Olsztyn.
- Markowski T., 1999. *Zarządzanie rozwojem miasta*. PWN Warszawa.
- Miszcuk A., Ponikowski H., 2006. *Nauka jako czynnik kreatywności aglomeracji, przykład Lublina*. [W:] *Kreatywna aglomeracja, potencjały, mechanizmy, aktywności. Podejście metodologiczne. Materiały konferencyjne*. Ustroń. Wyd. Akademia Ekonomiczna Katowice, 1.
- Olsztyn i Elbląg w liczbach 1975–2005. 2006. Urząd Statystyczny Olsztyn.
- Poniatowicz M., 2002. *Finansowe aspekty rozwoju regionalnego*. [W:] Adamowicz M. (red). *Finanse publiczne w skali lokalnej i regionalnej*. SGGW Warszawa, 175.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Olsztyna. 2004. Wyd. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Olsztyn.
- Strategia rozwoju miasta Olsztyna – do 2015 roku, przyjęta 17 czerwca 1998 roku uchwałą Rady Miasta.
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Olsztyna 2006–2020. *Diagnoza prospektywna sfery przestrzenno-przyrodniczej*. 2006. Olsztyn.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna (załącznik nr 1 do uchwały nr LV/827/2001 Rady Miasta Olsztyna z 19 grudnia 2001 roku).
- Ustawa z 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst ustawy sejmowej).
- Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju. 2005. Rządowe Centrum Studiów Strategicznych Warszawa.

SOCIAL INFRASTRUCTURE AS THE FACTOR OF THE CREATIVITY AND THE COMPETITIVENESS IN THE DEVELOPMENT OF THE CITY IN THE ASPECT OF THE LOCAL GOVERNMENT ACTIVITY – ON THE EXAMPLE OF THE CITY OLSZTYN, THE CAPITAL OF THE NORTH-EAST REGION OF POLAND – WARMIA AND MAZURY

Abstract. The activity of local authority in the range of the development of the social infrastructure are represented on the example of the city Olsztyn as a capital of Warmia and Mazury. Researches include the period from 2000 to 2005 year.

Changes, what happened in this period in each elements of the social infrastructure are analyzed in institutional aspect – legal instruments being in the management of the local autonomy in areas of the management planner, strategic and financial. This what was

important for the author was a attempt to find the balance and the meaning of the development of the infrastructure in the growth of the competitiveness of the city, to the improvement of its image and the meaning in the general socioeconomic development of the city.

Key words: the autonomy, local authority, the local community , the strategy of the development, instruments of the management, the competition

Zaakceptowano do druku – Accepted for print: 8.10.2007